

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Civilizační choroby (nemoci srdce)
Anotace	Pracovní list stručně shrnuje problematiku civilizačních chorob, s důrazem na srdeční choroby. Žák plní zadané úkoly přímo do pracovního listu.
Autor	Mgr. Hana Němcová
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví, Člověk a příroda
Očekávaný výstup	Žák dovede rozlišovat civilizační choroby od jiných typů onemocnění.
Ročník	7. – 8. ročník

1. Civilizační choroby

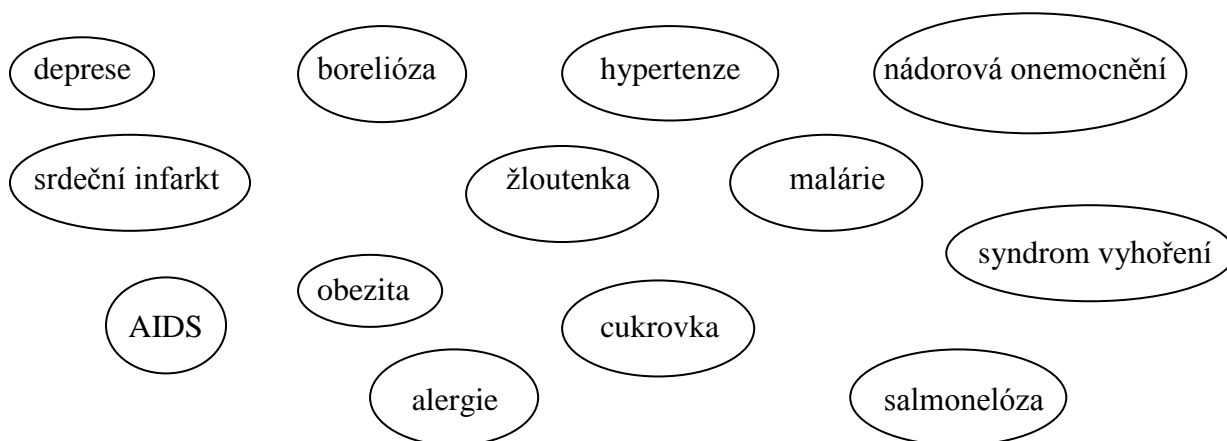
O civilizačních chorobách se v poslední době hovoří čím dál tím více. Jedná se o rozsáhlou skupinu různých nemocí. Nemoc vzniká, pokud dojde k narušení přirozené rovnováhy mezi organismem a vnějším prostředím. V případě civilizačních chorob je toto narušení způsobeno většinou nesprávným životním stylem.

Na vzniku civilizačních chorob se podílí také znečištěné životní prostředí, technický pokrok a s ním související nízká pohybová aktivita, nevhodný způsob stravování (příjem příliš kalorických jídel), nadměrná konzumace jídla, alkoholu, cigaret a vysoká míra stresu, ale i vedlejší účinky léků a podceňování pravidelných preventivních prohlídek.

(Čerpáno z www.civilizacni-choroby.zdrave.cz, upraveno)

Civilizační choroby tvoří poměrně velkou skupinu onemocnění. Rozhodni, které z následujících nemocí patří do této skupiny a které ne.

Civilizační choroby vybarvi červenou barvou, ostatní vybarvi žlutou barvou.

Do které skupiny chorob patří všechny, které jsi vybarvil/a žlutě? _____
Jaké jsou možnosti přenosu těchto chorob? _____

2. Onemocnění srdce

Česká republika drží světové prvenství ve výskytu nemocí srdce a cév. Velmi často jsou příčinou předčasných úmrtí. Mohou postihnout jakoukoliv část krevního oběhu. Mezi nejčastější patří:

1. ischemická choroba srdeční	E) ucpání tepny nebo žíly krevní sraženinou
2. cévní mozková příhoda	D) kornatění tepen
3. ateroskleróza	R) odumření části mozkové tkáně
4. infarkt myokardu	S) nedostatečné prokrvení srdce kvůli zúžení tepen
5. trombóza	C) odumření části srdce

Spoj čísla s písmeny tak, aby onemocnění měla správnou charakteristiku. Přečti písmena podle číslic 1 – 5 a pokud máš vše správně, získáš tajenku: _____
Napiš minimálně 5 věcí, které víš o tajence:

- ♥
- ♥
- ♥
- ♥
- ♥

3. Test znalostí

Napiš, které faktory se podílí na vzniku civilizačních chorob:

Vysvětli, co znamená prevence: _____

Vysvětli, co znamená slovo hypertenze: _____

Jaký je rozdíl mezi tepnami a žilami? Doplň:

Tepny vedou krev ....., žíly vedou krev.....

Popiš stručně malý a velký krevní oběh

Malý krevní oběh:

Velký krevní oběh:

Zakroužkuj, jak se nazývá lékař, který léčí choroby srdce:

- a) oftalmolog   b) urolog   c) kardiolog   d) gynekolog

Čím se zabývají jeho zbývající kolegové? Napiš:

Řešení

1. Civilizační choroby

Civilizační choroby vybarví červenou barvou, ostatní vybarví žlutou barvou.

červeně: deprese, hypertenze, nádorová onemocnění, srdeční infarkt, syndrom vyhoření, obezita, alergie, cukrovka, AIDS

žlutě: borelióza, malárie, žloutenka, salmonelóza

Do které skupiny chorob patří všechny, které jsi vybarvil/a žlutě? **Infekční choroby**
Jaké jsou možnosti přenosu těchto chorob? **vzduchem (kapénkami při kýchnutí a kašláním), potravinami a vodou, přímým kontaktem, prostřednictvím hmyzu, krví a některými tělními tekutinami**

2. Onemocnění srdce

1 + S

2 + R

3 + D   tajenka SRDCE

4 + C

5 + E

3. Test znalostí

Napiš, které faktory se podílí na vzniku civilizačních chorob: **znečištěné životní prostředí, technický pokrok, nízká pohybová aktivita, nevhodný způsob stravování, nadměrná konzumace jídla, alkoholu, cigaret, vysoká míra stresu, vedlejší účinky léků, podceňování pravidelných preventivních prohlídek.**

Vysvětli, co znamená prevence: **předcházení nemocem**

Vysvětli, co znamená slovo hypertenze: **vyšší krevní tlak**

Jaký je rozdíl mezi tepnami a žilami? Doplň: Tepny vedou krev **ze srdce**, žíly vedou krev **do srdce**.

Malý krevní oběh:

začíná v pravé srdeční komoře, z které plicní tepna odvádí odkysličenou krev do plic, zde dojde k okysličení a krev se sbírá do plicních žil, které ji vedou do levé předsíně

Velký krevní oběh:

z levé předsíně vede okysličená krev do levé komory a odtud aortou do celého těla, kde odevzdá živiny a kyslík do tkání a buněk, tato odkysličená krev se vrací z jednotlivých orgánů přední a zadní dutou žílou do pravé předsíně

Jak se nazývá lékař, který léčí choroby srdce: **c) kardiolog**

Oftalmolog – **lékař zabývající se léčbou očí**

urolog - **lékař zabývající se močovým ústrojím**

gynekolog – **lékař zabývající se ženským pohlavním ústrojím**

Zdroje obrázků:

NEZNÁMÝ AUTOR. Book 26 Clip Art [cit. 2011 -20-03]. Dostupný pod licencí Public Domain Clip Art na WWW:

<<http://www.pdclipart.org/displayimage.php?album=37&pos=56>>

NEZNÁMÝ AUTOR. Note Clip Art [cit. 2011 -20-03]. Dostupný pod licencí Public Domain Clip Art na WWW:

<<http://www.pdclipart.org/displayimage.php?album=37&pos=281>>

OCAL. Question Mark clip art [cit. 2011-15-04]. Dostupný pod licencí Public Domain Clip Art na WWW: <<http://www.clker.com/clipart-10842.html>>